

Vad händer med slutförvaren för kärnavfall?

Anna Bergsten
utredare

ÖSTHAMMARS
KOMMUN
- EN DEL AV ROSLAGEN

SLUTFÖRVAR
FORSMARK

De olika slutförvaren

Slutförvaret för använt kärnbränsle

- Slutförvaring av använt kärnbränsle enligt KBS-3 metoden i Forsmark
- Inkapslingsanläggning och mellanlager i Oskarshamns kommun
- Ansökan lämnades in 2011

Slutförvaret för kortlivat låg- och medelaktivt radioaktivt avfall (SFR)

- Utbyggnad av det befintliga slutförvaret i Forsmark
- Ansökan lämnades in 2014

Slutförvaret för långlivat låg- och medelaktivt radioaktivt avfall (SFL)

- Förslag/koncept
- Platsval tidigast i slutet av 2020-talet

Den rättsliga prövningen

- Prövningen sker enligt både miljöbalken och kärntekniklagen.
- Mark- och miljödomstolen bereder ansökan enligt miljöbalken.
- Strålsäkerhetsmyndigheten bereder ansökan enligt kärntekniklagen.
- Regeringen beslutar om tillåtlighet respektive tillstånd.
- Östhammars och Oskarshamns kommun har vetorätt i miljöbalksprövningen av kärnbränsleförvaret.
- Östhammars kommun har vetorätt i miljöbalksprövningen av SFR.
- Regeringen kan trots den kommunala vetorätten tillåta verksamheten.
- Efter regeringsbeslut lämnas ärendena åter till Mark- och miljödomstolen och Strålsäkerhetsmyndigheten.

ÖSTHAMMARS
KOMMUN
- EN DEL AV ROSLAGEN

SLUTFÖRVAR
FORSMARK

Den rättsliga prövningen - Kärnbränsleförvaret

- Prövningen sker enligt både miljöbalken och kärntekniklagen.
- Mark- och miljödomstolen bereder ansökan enligt miljöbalken.
- Strålsäkerhetsmyndigheten bereder ansökan enligt kärntekniklagen.
- Regeringen beslutar om tillåtlighet respektive tillstånd.
- Östhammars och Oskarshamns kommun har vetorätt i miljöbalksprövningen av kärnbränsleförvaret.
- Östhammars kommun har vetorätt i miljöbalksprövningen av kärnbränsleförvaret.
- Regeringen kan trots den kommunala vetorätten tillåta verksamheten.
- Efter regeringsbeslut lämnas ärendena åter till Mark- och miljödomstolen och Strålsäkerhetsmyndigheten.

ÖSTHAMMARS
KOMMUN
- EN DEL AV ROSLAGEN

SLUTFÖRVAR
FORSMARK

Den rättsliga prövningen - SFR

- Prövningen sker enligt både miljöbalken och kärntekniklagen.
- Mark- och miljödomstolen bereder ansökan enligt miljöbalken.
- Strålsäkerhetsmyndigheten bereder ansökan enligt kärntekniklagen.
- Regeringen beslutar om tillåtlighet respektive tillstånd.
- Östhammars och Oskarshamns kommun har vetorätt i miljöbalksprövningen av kärnbränsleförvaret.
- Östhammars kommun har vetorätt i miljöbalksprövningen av kärnbränsleförvaret.
- Regeringen kan trots den kommunala vetorätten tillåta verksamheten.
- Efter regeringsbeslut lämnas ärendena åter till Mark- och miljödomstolen och Strålsäkerhetsmyndigheten.

ÖSTHAMMARS
KOMMUN
- EN DEL AV ROSLAGEN

SLUTFÖRVAR
FORSMARK

Kärnbränsleförvaret

- Miljö- och energidepartementet handlägger ärendet åt regeringen.
- Mark- och miljödomstolen och Strålsäkerhetsmyndigheten yttrade sig till regeringen den 23 januari 2018.
- Strålsäkerhetsmyndigheten tillstyrkte ansökan.
- Mark- och miljödomstolen bedömde att det behövs ytterligare underlag för att kunna tillåta verksamheten.

Mark- och miljödomstolens yttrande

Verksamheten är tillåtlig om

1. Svensk kärnbränslehantering AB redovisar underlag som visar att slutförvarsanläggningen på lång sikt uppfyller miljöbalkens krav trots de osäkerheter som kvarstår om hur kapslens skyddsförmåga påverkas av
 - a. korrosion på grund av reaktion med syrgasfritt vatten
 - b. gropkorrosion på grund av reaktion med sulfid, inklusive saunaeffektens inverkan på gropkorrosion
 - c. spänningskorrosion på grund av reaktion med sulfid, inklusive saunaeffektens inverkan på spänningskorrosion
 - d. väteförspredning
 - e. radioaktiv strålningens inverkan på gropkorrosion, spänningskorrosion och väteförspredning
2. det klargörs vem som har ansvar enligt miljöbalken för slutförvarsanläggningen på lång sikt.

ÖSTHAMMARS
KOMMUN
- EN DEL AV ROSLAGEN

SLUTFÖRVAR
FORSMARK

forts. Mark- och miljödomstolens yttrande

Innan tillåtlighet ges behöver Svensk Kärnbränslehantering AB ge in en samlad redovisning av anläggningens verksamhetsområde och ange var två eventuella ventilationstorn ska placeras.

Regeringen bör överväga om en lagändring behövs avseende arbetstid för vattenverksamhet. Det bör även övervägas att ge Strålsäkerhetsmyndigheten talerätt enligt 22 kap. 6 § miljöbalken och en möjlighet att ansöka om omprövning enligt 24 kap. 7 § miljöbalken.

ÖSTHAMMARS
KOMMUN
- EN DEL AV ROSLAGEN

SLUTFÖRVAR
FORSMARK

Vad händer nu?

- Miljö- och energidepartementet handlägger ansökan i två separata ärenden.
- Departementet har haft möten med och tagit emot skrivelser från bl a SKB, Strålsäkerhetsmyndigheten, Torbjörn Åkermark, Peter Szakálos mfl och Naturskyddsföreningen/MKG.
- SKB har getts tillfälle att **senast den 7 januari 2019** komplettera ansökan i enlighet med de brister som mark- och miljödomstolen har identifierat och även yttra sig över de skrivelser mm som inkommit till departementet.
- Utredning pågår gällande bl a ansvar efter förslutning som ska redovisas senast den 1 oktober.
- Oskarshamns kommun tar upp vetofrågan på Kommunfullmäktige den 11 juni. Kommunstyrelsen har föreslagit tillstyrkan.

ÖSTHAMMARS
KOMMUN
- EN DEL AV ROSLAGEN

SLUTFÖRVAR
FORSMARK

Utbyggnad av SFR

- Kompletteringar gjordes under 2017.
 - Mellanlagring utgått.
 - Segmentering av reaktortankar – behov av ny tunnel utgått.
- Ansökan kungjordes i december 2017.
- Tid för yttrande till i mars.
- Yttrande kommit in från Östhammars kommun, Länsstyrelsen, Havs- och vattenmyndigheten, Sveriges geologiska undersökning och Naturskyddsförening i Uppsala län.
- Esbo-samråd genomförts med Finland.
- Strålsäkerhetsmyndigheten begärt och beviljats förlängd tid för att yttra sig till mark- och miljödomstolen till den 21 januari 2019.
- Naturskyddsföreningen/MKG begärt och beviljats förlängd tid för att yttra sig till den 31 oktober 2018.

ÖSTHAMMARS
KOMMUN
- EN DEL AV ROSLAGEN

SLUTFÖRVAR
FORSMARK

Vad händer nu?

- SKB har sagt att de har för avsikt att besvara de yttrande som inkommit.
- Nästa steg huvudförhandling.
- Invänta ny tidsplan – enligt tidigare tidsplan huvudförhandling i höst.

